

Green Office -projekti Hannes Snellman Asianajotoimisto Oy:lle

Katja Honkonen ja Tuulikki Hyvönen

Opinnäytetyö

5.3.2013

Tekijä tai tekijät Katja Honkonen ja Tuulikki Hyvönen	Ryhmätunnus tai aloitusvuosi 2011, 2010
Raportin nimi Project HS Green Office	Sivu- ja liitesivumäärä
Opettajat tai ohjaajat Sampo Mielityinen	
<p>Opinnäytetyön aiheena on Green Office -suunnitelma Hannes Snellman Asianajotoimisto Oy:lle. Yrityksen muutto uusiin toimitiloihin vuosien 2013 ja 2014 vaihteessa tarjosi mahdollisuuden uusien toimintatapojen kehittämiseksi. Ympäristövastuullisuus nostettiin tärkeäksi teemaksi jo uuden toimitilan materiaalivalinnoissa, mistä on luontevaa lähteä tavoittelemaan Green Office -sertifikaattia.</p> <p>Opinnäytetyössä Hannes Snellmanille tehtiin opas Green Office -sertifikaatin hankkimiseksi. Opas antaa ohjeet Green Office -sertifikaatin hankkimiseen ja ylläpitoon sekä sisältää selvityksen toimiston nykyisestä ympäristöstä kuormittavista tekijöistä ja käytännön vinkkejä niiden minimoimiseksi. Opas esitellään työntekijöille osana sisäistä HS Academy -koulutusta.</p> <p>Opinnäytetyö perustuu Hannes Snellmanin työntekijöille tehtyyn kyselyyn Green Officen tarpeellisuudesta ja hyödystä. Opinnäytetyölle on tuotu lisää syvyyttä ja uusia näkökulmia pohtimalla yritysten yhteiskuntavastuuta.</p> <p>Työ toteutettiin toimiston muuton yhteydessä vuosina 2013 ja 2014.</p>	
Asiasanat Green Office, yhteiskuntavastuu, ohjekirja	

Authors Katja Honkonen and Tuulikki Hyvönen	Group or year of entry 2011, 2010
The title of thesis Project HS Green Office	Number of report pages and attachment pages
Advisor(s) Sampo Mielityinen	
<p>The subject of this thesis report is a Green Office Plan for Hannes Snellman Attorneys Ltd. The company's move to the new premises at the turn of the year 2013 and 2014 provided an opportunity to develop new ways of working. Environmental responsibility was raised as an important theme already when choosing materials for the new premises, and for this reason it was natural to continue towards the Green Office certificate.</p> <p>The goal is to make a guide book of how Hannes Snellman could attain the Green Office certificate. The guide book gives instructions on how to obtain and maintain the Green Office certificate, what are the office's current factors that burden the environment and how to minimize these factors. The thesis report also ponders the Corporate Social Responsibility.</p> <p>This thesis report is based on the survey on the necessity and benefit of the Green Office in the minds of Hannes Snellman employees. The work was carried out in the connection with the office move in 2013 and 2014.</p> <p>The result was the Green Office guide which will be presented to the employees as part of the in-house training HS Academy.</p>	
Key words Green Office, Corporate Social Responsibility, guide book	

Sisällys

1	Johdanto	4
1.1	Tavoitteet.....	4
1.2	Rakenne	4
1.3	Työn tausta.....	5
1.4	Toteutus.....	6
1.5	Projektin hyöty.....	6
2	Toimeksiantaja.....	7
3	Green Office.....	8
3.1	Green Office perustiedot	8
3.2	WWF:n asettamat Green Office -kriteerit	8
4	Projektin juridinen konteksti	10
4.1	Yhteiskuntavastuun määritelmä	10
4.2	Osakeyhtiön yhteiskuntavastuu.....	11
4.3	Avoimuus	12
4.4	Yhteiskuntavastuullisuus kilpailuetuna	13
5	Kysely.....	15
5.1	Kyselyn toteuttaminen.....	15
5.2	Vastaukset	15
6	Itsearviointi	18
6.1	Pohdinta projektin onnistumisesta	18
6.2	Pohdinta omasta oppimisesta ja työskentelystä.....	18
	Lähteet.....	19
	Litteet.....	20

1 Johdanto

Tässä raportissa esittelemme tekemämme opinnäytetyön rakenteen, toimeksiantajamme, WWF:n ympäristöohjelman Green Officen, työmme juridisen näkökulman sekä omat arviomme ja pohdintamme työn onnistumisesta.

1.1 Tavoitteet

Opinnäytetyömme tavoitteena on tuottaa Hannes Snellman Asianajotoimisto Oy:lle (jäljempänä: Hannes Snellman) kattava ohjekirja Green Office -sertifikaatin saamiseksi. Haluamme herättää ajatuksia ja suunnata yrityksen toimintaa vihreämpään suuntaan. Ideaalista ja toivottavaa olisi saada jokainen Hannes Snellmanin työntekijä ponnistelemaan saadakseen toimistolle Green Office -sertifikaatin.

Hannes Snellman on jo tehnyt hienon ympäristöystävällisen valinnan muuttaessaan Brondan kiinteistöön, sillä uudet toimitilat täyttävät BREEAM Green Guide -vaatimukset. Tämä tarkoittaa sitä, että toimiston eri materiaaleja valittaessa on huomioitu niiden ympäristökuormitus ja energiankäyttö on suunniteltu mahdollisimman tehokkaaksi, jotta ylimääräisiä päästöjä ja kuluja ei syntyisi. Green Office -sertifikaatin hankkiminen on luonteva tapa jatkaa ja tehostaa ympäristövastuullisuutta.

1.2 Rakenne

Opinnäytetyömme on produktityyppinen ja koostuu kahdesta osasta: Hannes Snellmanille tehtävästä ohjekirjasta ja tästä raportista. Ohjekirja sisältää tietoa toimiston tähdänneistä ympäristöä kuormittavista tekijöistä ja antaa vinkkejä niiden pienentämiseksi. Sen lisäksi ohjekirjassa kerrotaan Green Officesta ja sen tuomista säästöistä sekä annetaan selkeät ohjeet Green Office -sertifikaatin hankkimiseksi. Työn valmistuttua esittelemme sen Hannes Snellmanin työntekijöille.

Raporttiosa koostuu projektin esittelystä, toimeksiantajan ja Green Officen perustiedoista sekä projektin juridisesta näkökulmasta. Lisäksi esittelemme tekemämme kyselyn ja päätämme raportin itsearviointiin.

1.3 Työn tausta

Aloitimme projektin pohtimalla Hannes Snellmanin tarpeita ja kehitysmahdollisuuksia etenkin toimiston muuttoa ajatellen. Yksi muuton suurimmista ongelmista oli paperin suuri määrä. Alkuperäinen suunnitelmamme oli tehdä opinnäytetyö tehokkaammasta arkistointitavasta nimenomaan suuresta paperimäärästä eroon pääsemiseksi. Tästä ideamme kehittyi vieläkin pidemmälle ja päätimme ehdottaa Green Office -sertifikaatin hankkimista toimistolle. Innostuimme ideasta niin paljon, että halusimme perustaa opinnäytetyömme kokonaan sen ympärille.

Jatkoimme projektia haastatteleamalla Hannes Snellmanin Office and Client Relations -koordinaattoria Heidi Heinästä, joka on jo aikaisemmin suunnitellut Green Office -sertifikaatin hankkimista. Tutustuimme WWF:n verkkosivuihin, joilta löytyi kattavaa tietoa Green Officesta, sekä olimme yhteydessä Green Office -asiantuntija Maiju Sirviöön. Saimme paljon hyviä ideoita heiltä ja halusimme kysyä myös toimiston työntekijöiden ajatuksia projektiin liittyen. Teimme työntekijöille kyselyn (liitteenä), jolla kartoitimme mm. kiinnostusta ja projektin tarpeellisuutta. Kyselyn tulosten ollessa rohkaisevat, päätimme ryhtyä toteuttamaan opinnäytetyösuunnitelmaamme.

Asianajotoiminnan välittömät ympäristövaikutukset ovat vähäiset. Tämän vuoksi ympäristölainsäädäntö ei olisi soveltunut opinnäytetyömme oikeudelliseksi viitekehikseksi. Sen sijaan valitsimme opinnäytetyön juridiseksi näkökulmaksi yhteiskuntavastuun. Yhteiskuntavastuun pohdiskelu sopii työhömme hyvin, koska asianajotoimistoilla on muutoinkin velvollisuus toimia yhteiskuntavastuullisesti esimerkiksi pro bono -toimeksiantoja toteuttamalla. Green Office -sertifikaatilla toimisto toteuttaa ympäristövastuuta, joka on osa yhteiskuntavastuullisuutta. Yhteiskuntavastuullisuuden pitäisi olla tärkeä osa jokaisen yrityksen toimintaa, niin myös Hannes Snellmanin.

1.4 Toteutus

Opinnäytetyömme ollessa parityö, oli meidän pidettävä huolta työn tasapuolisesta jakamisesta. Jaoin työn kummankin itsenäisesti tehtäviin osiin, jotka käytiin yhdessä läpi sopimamme määräajan jälkeen. Projektin loppuvaiheessa työ oli hienosäätöä, joka edellytti tiiviimpää työskentelyä sekä yhdessä luomista ja ajattelua.

1.5 Projektin hyöty

Opinnäytetyömme tarpeellisuus perustuu sertifikaatin tuomille hyödyille, kuten kulujen vähentämiselle, toiminnan tehokkuuden lisäämiselle ja yrityskuvan parantamiselle. Green Office -sertifikaatti viestii vastuullisuudesta ja nykyaikaisuudesta ja näin tuo Hannes Snellmanille imagollista hyötyä. Hannes Snellmanin muutto uusiin toimitiloihin antaa toimistolle mahdollisuuden aloittaa puhtaalta pöydältä ympäristöystävällisyyden osalta. Opinnäytetyömme siis osui toimiston kannalta sopivaan ajankohtaan.

2 Toimeksiantaja

Hannes Snellman Asianajotoimisto Oy on perustettu vuonna 1909 ja on nykyään yksi Suomen johtavista asianajotoimistoista. Se toimii yritys juridiikan alalla Suomessa, Ruotsissa, Tanskassa ja Venäjällä. Hannes Snellmanin toiminta painottuu yritys järjestelyihin ja riitojen ratkaisuun, mutta sillä on myös vahvaa osaamista muilla yritys juridiikan alueilla, mm. patenti-, rahoitus- ja kilpailuoikeudessa. Hannes Snellmanilla työskentelee noin 300 ammattilaista, joista noin 150 on sijoitettuna Helsingin toimistoon.

Hannes Snellman muutti vuosien 2013 ja 2014 vaihteessa uusiin toimitiloihin Brondan kiinteistöön Eteläesplanadille. Muutto uusiin moderneihin tiloihin antoi idean kehittää uusia toimintatapoja, mistä syntyi toimeksiantomme tehdä toimistolle Green Office -suunnitelma.

3 Green Office

WWF:n verkkosivuilta löytyy kattavaa tietoa Green Officesta. Lisäksi saimme sähköpostitse apua Green Office -asiantuntija Maiju Sirviöltä.

3.1 Green Office perustiedot

Green Office on yrityksille tarkoitettu ympäristöjärjestelmä, jonka tavoitteena on vähentää ympäristökuormitusta pienentämällä toimiston ekologista jalanjälkeä ja minimoimalla kasvihuonepäästöjä. WWF myöntää Green Office merkin yritykselle, joka täyttää Green Officen kriteerit. Kriteereistä kerromme lisää luvussa 3.2.

WWF:n mukaan tällä hetkellä Green Office -verkostossa on Suomessa mukana lähes 200 yritystä, joista n. 180:lle on myönnetty merkin käyttöoikeus. Näiden yritysten joukosta löytyy tunnettuja yrityksiä kuten Nokia Oyj ja Marimekko Oyj sekä asianajotoimistot Castrén & Snellman ja Borenius Oy. Tunnettujen, suurien yritysten mukanaolo kertoo Green Office -sertifikaatin korkeasta arvostuksesta. Suomen lisäksi Green Office -verkosto kattaa 10 eri maata. (WWF 2014)

WWF tukee Green Office -toimistoja antamalla vinkkejä ja ohjeita ympäristöjärjestelmän rakentamisen ja ylläpitämisen tueksi. Apuvälineitä ovat mm. Kompassi - verkkotyökalu, ilmastolaskuri ja kulutustapamittari. Vuosittaisissa toimistotarkastuksissa WWF jakaa ympäristötietoa ja neuvoa ohjelman kehittämisessä. (WWF 2013a)

3.2 WWF:n asettamat Green Office -kriteerit

Green Office -merkin käyttöoikeuden saamiseksi organisaation tulee:

- valita Green Office -vastaava ja nimetä Green Office -tiimi
- laatia käytännönläheinen ympäristöohjelma
- vähentää kasvihuonekaasupäästöjään säästämällä energiaa

- vähentää jätettä sekä kierrättää ja lajitella jätteet paikallisten jätehuoltomääräysten mukaan
- huomioida hankinnoissa ympäristönäkökohdat
- tiedottaa ja valistaa henkilöstöä Green Office -toimintatavoista
- tähdätä ympäristöasioissa jatkuvaan parantamiseen
- päivittää ympäristöohjelma vuosittain
- valita indikaattorit, asettaa niille numeeriset tavoitteet ja seurata tavoitteidensa toteutumista
- raportoida indikaattoritiedot vuosittain WWF:ään.

(WWF 2013b)

4 Projektin juridinen konteksti

Asianajotoimiston ympäristövastuun tarkkaa sisältöä ei määritellä lainsäädännössä eikä alan omissa säännöissä. Halusimme kuitenkin tutkia, millaisia yhteiskuntavastuuseen liittyviä velvoitteita osakeyhtiöillä on.

4.1 Yhteiskuntavastuun määritelmä

Yhtä yleisesti hyväksyttyä yhteiskuntavastuun määritelmää ei ole olemassa. Työ- ja elinkeinoministeriön internetsivuilla yhteiskuntavastuu määritellään muun muassa seuraavasti: ”Yhteiskuntavastuu tarkoittaa eri toimijoiden vastuuta omista yhteiskunnallisista vaikutuksistaan. Nämä vaikutukset voivat liittyä esimerkiksi paikallisen väestön, työntekijöiden ja kuluttajien oikeuksien toteutumiseen, ympäristön suojeluun, taloudelliseen kestävyteen ja ihmisoikeuksiin.” (Työ- ja elinkeinoministeriö 2013.)

Toinen tapa määritellä yhteiskuntavastuu on Euroopassa jonkinlaiseksi standardiksi noussut Euroopan komission määrittely, jonka mukaan yhteiskuntavastuu on sitä, että yritykset sisällyttävät vapaaehtoisesti yhteiskunnallisia ja ympäristöön liittyviä näkökohtia liiketoimintaansa ja vuorovaikutukseen sidosryhmiensä kanssa. (Ristelä 2013.)

Suomessa yhteiskuntavastuuasioista vastaa työ- ja elinkeinoministeriö. Myös ympäristöministeriössä, ulkoasiainministeriössä ja valtioneuvoston kansliassa käsitellään yhteiskuntavastuuseen liittyviä aiheita. Lisäksi Euroopan Unionin komissio on antanut aiheeseen liittyen suosituksia. Vaikka säätelyä löytyykin, on tärkeää huomioida yhteiskuntavastuun vapaaehtoisuus: yhteiskuntavastuu tarkoittaa yritysten vapaaehtoista toimintaa erotuksena lain edellyttämiin tai taloudellisten syiden aiheuttamiin toimiin. Vastuullinen yritys huomioi siis myös sellaisia näkökohtia, joiden laiminlyöminen ei johda oikeudelliseen vastuuseen tai konkurssiin. (Ristelä 2013.)

Myös yhteiskuntavastuun ja hyväntekeväisyyden ero on hyvä huomata: lahjoitukset eivät yksin tee yrityksestä vastuullista, vaan kysymys on siitä, miten yritys ottaa huomi-

oon toimintansa vaikutukset yhteiskuntaan ja eri sidosryhmiin. Aitoa yhteiskuntavastuuta on esimerkiksi liiketoiminnan kielteisten ympäristövaikutusten minimoiminen. (Ristelä 2013.)

Hannes Snellmanin kohdalla yhteiskuntavastuullisuus tarkoittaa esimerkiksi työntekijöiden hyvinvoinnin ja oikeuksien toteutumisen varmistamista, taloudellisesti vastuullisten päätösten tekemistä ja ympäristökuormituksen vähentämistä. Hannes Snellmanin tekemä pro bono -työ, joka käytännössä tarkoittaa juridisen avun ja tuen tarjoamista veloitusetta erilaisille yhteishyödyllisille järjestöille (esimerkiksi lastenjärjestö Suomen UNICEF), on yksi osa yhteiskuntavastuullisuutta.

4.2 Osakeyhtiön yhteiskuntavastuu

Yleisen käsityksen mukaan osakeyhtiön perimmäinen tarkoitus on tuottaa voittoa osakkeenomistajilleen. Nykyään on kuitenkin herännyt keskustelua myös yritysten yhteiskuntavastuusta, joka voi olla taloudellista, sosiaalista tai ympäristövastuuta. Mitä tahoja osakeyhtiön tulisi toiminnallaan hyödyttää? Onko yhteiskuntavastuu ristiriidassa osakeyhtiön perimmäisen tarkoituksen kanssa?

On esitetty, että yhtiöiden pitäisi toimiessaan huomioida koko yhteiskunnan tarpeet, jolloin osakkeenomistajien intressit eivät ole muita painavampia (Rantakari 2012, 149). Osakeyhtiöiden velvollisuuksia yhteiskuntaa kohtaan ovat esimerkiksi työllisyyden ylläpitäminen, yleinen talouskasvu sekä ympäristöstä, kuluttajien asemasta ja tuotteiden laadusta huolehtiminen. (Rantakari 2012, 147).

Keskustelu yritysten yhteiskuntavastuusta kiihtyy tuotannollisin ja taloudellisin perustein tehtyjen irtisanomisten sekä tuotantolaitosten lakkauttamisten myötä. Yrityksiä on moitittu siitä, että niiden kiintopisteenä on vain ja ainoastaan voitontavoittelu eivätkä ne ota vastuuta yhteiskunnallisista asioista. (Rantakari 2012, 147.)

Kuitenkin osakeyhtiölain (21.7.2006/624) 1 luvun 5 §:ssä osakeyhtiön toiminnan tarkoitus määritellään seuraavasti: ”Yhtiön toiminnan tarkoituksena on tuottaa voittoa osakkeenomistajille, jollei yhtiöjärjestyksessä määrätä toisin.” Näin ollen ainakaan osakeyhtiölaki ei velvoita yhtiötä toimimaan yhteiskuntavastuullisesti. Onko siis osakeyhtiöiden yhteiskuntavastuullisuus yhtiöiden itsensä sääntelemää ja onko sille mitään tarvetta?

Vaikka voiton tuottaminen on välttämätöntä yritystoiminnan jatkuvuudelle ja sitä kautta työpaikkojen säilyvyydelle, tulee voittoa kuitenkin tavoitella vahvojen arvojen keinoin (Kanniainen 2013, 93). Nykypäivän yhteiskunnassa ei riitä, että yritys maksaa veronsa, vaan yrityksillä on muunkinlaista yritysvastuuta (Kanniainen 2013, 83).

Osakeyhtiölaki ei myöskään määrää, että voittoa tulisi tuottaa lyhyessä ajassa, vaan että voittojen kertymistä tarkastellaan pidemmällä ajanjaksolla. Näin ollen osakkeiden arvoa voidaan kasvattaa pidemmällä tähtäimellä parantamalla yrityksen julkista kuvaa esimerkiksi noudattamalla yhteiskunnallisesti hyväksyttäviä menettelytapoja. Yhteiskuntavastuullisuudesta on siis hyötyä myös osakkeenomistajille. (Rantakari 2012, 150.)

Vastuullisella toiminnalla Hannes Snellman voi sekä kasvattaa taloudellista arvoaan että parantaa imagoaan. Kun yrityksellä on hyvä, vastuullinen maine, yhä useammat ammatillaiset hakeutuvat sen työntekijöiksi, jolloin yritys voi valita parhaiten omiin arvoihinsa sopivat henkilöt. Kun henkilöstö on hyvinvoiva ja monipuolinen, myös yrityksen tuotavuus lisääntyy.

4.3 Avoimuus

Vastuullinen yritys raportoi liiketoiminnastaan julkisesti ja antaa näin myös laajalle yleisölle mahdollisuuden arvioida toimintaansa. Yrityksen voi olla vaikeaa konkreettisesti näyttää, miten se toteuttaa yhteiskuntavastuutaan. Tämän vuoksi yritysten vastuullinen brändi rakentuu yhä vahvemmin erilaisten eettisten merkkien varaan. Esimerkiksi juuri WWF:n Green Office -sertifikaatti luetaan tällaiseksi ympäristömerkiksi. (Ristelä 2013.)

Merkkien hyvä puoli on, että niiden avulla yritykset pystyvät antamaan konkreettista näyttöä yhteiskunnallisten arvojen toteuttamisesta. Liiallista ympäristömerkkien, samoin kuin hyväntekeväisyyden, varaan tukeutumista on kuitenkin hyvä välttää, sillä niihin sisältyy viherpesun vaara. Hyväntekeväisyyttä ja vihermerkkejä voidaan pahimmillaan käyttää varsinaisen liiketoiminnan epäeettisyyden peittämiseksi. Tämä puolestaan uhkaa leimata aidonkin yhteiskuntavastuun pelkäksi "viherpesuksi". (Ristelä 2013.)

Green Office -sertifikaatti on Hannes Snellmanille konkreettinen osoitus vastuullisuudesta, mutta muita yhteiskuntavastuullisuuden piirteitä ei pidä unohtaa. Mielestämme viherpesu kääntyy helposti yritystä vastaan, sillä työntekijät ovat herkkiä huomaamaan, mikä on aitoa vastuullisuutta ja mikä ei. Jos työntekijät huomaavat, ettei yritys tosissaan ole sitoutunut toteuttamaan ympäristövastuuta, on vaarana, että he menettävät kiinnostuksen tehdä itse yhteiskuntavastuullisia valintoja, mikä voi johtaa esim. ympäristömerkin menettämiseen.

4.4 Yhteiskuntavastuullisuus kilpailuetuna

Eettiset valinnat voivat olla myös kilpailuetu, toteavat Heiskanen ja Salo (Heiskanen & Salo 2007). He kertovat, että eettinen johtajuus tuottaa paremmin (s. 19–20). Heidän mukaansa lukuisissa tutkimuksissa on selvinnyt, että korkea yhteiskuntavastuullinen moraalit korreloi taloudellisen tuoton kanssa positiivisesti. He kertovat esimerkkinä Ahti Mannisesta: hän valitsi arvojohtajuuden yritystoimintansa perustaksi, minkä seurauksena yrityksen myynti nousi 70 prosenttia ja yritykseen syntyi 200 uutta työpaikkaa.

Heiskanen ja Salon mukaan eettiset arvot ovat kilpailuetu ainakin kolmella eri tavalla: 1) eettisen toimijan imago voi auttaa erottumaan kilpailijoista, 2) henkilöstön hyvinvointi ja tuottavuus ovat tutkitusti paremmalla tasolla eettisesti ja oikeudenmukaisesti johde- tuissa organisaatioissa ja 3) asiakkaat ja sijoittajat tarkastelevat yrityksen arvoja ja toimintatapoja omien päätösten perustana.

Myös Kannianen tukee sitä ajatusta, että yhteiskuntavastuullisuus on kilpailuetu. Kulluttajat valitsevat mieluummin yrityksen, jolla on puhdas maine ja joka toimii yhteiskuntavastuullisesti, kuin yrityksen, jonka johto on skandaalin pyörteissä. (Kannianen 2013.)

Myös asianajolalla on nähtävissä selkeä nykypäivän suuntaus kohti vastuullisempaa yritystoimintaa. Esimerkiksi asianajotoimistoilla Castrén & Snellman ja Borenius on Green Office -sertifikaatti.

5 Kysely

Kartoitimme kyselyn avulla Hannes Snellmanin työntekijöiden ennakoasenteita ja käsitteitä Green Officesta. Kysely oli mielestämme myös hyvä tapa tuoda opinnäytetyöprojektiamme tutuksi organisaation jäsenille ja saada heidät kiinnostumaan aiheesta. Lisäksi näimme kyselyn mahdollisuutena saada työntekijöiltä vinkkejä projektin toteutukseen.

5.1 Kyselyn toteuttaminen

Hannes Snellmanilla on käytössä Webropol -ohjelma, jonka avulla on helppo luoda monipuolisia kyselyitä. Kysely oli avoinna viikon verran elokuun alussa. Kerroimme kyselystä HS:n intranetsivuilla (viesti liitteenä). Intranetviestin lisäksi työntekijöitä muistutettiin vastaamaan kyselyyn sähköpostiviestillä.

Kysymykset olivat monivalintoja sekä avoimia kysymyksiä. Aluksi kysyimme vastaajien sukupuolen, iän sekä osaston, jossa he työskentelevät. Seuraavaksi selvitimme työntekijöiden tuntemuksen Green Officesta ja sen, sopisiko se heidän mielestään Hannes Snellmanille. Lopuksi esitimme väittämiä Likertin asteikolla sekä annoimme mahdollisuuden antaa avoimessa kentässä ehdotuksia ja mielipiteitä projektista.

Ennako-odotuksemme oli, että Green Office -projekti voisi aiheuttaa vastustusreaktioita joidenkin työntekijöiden keskuudessa. Olimme varautuneet jopa muutamaa täysin kielteiseen vastaukseen. Toisaalta uskoimme, että hankkeelle löytyisi myös puoltajia.

5.2 Vastaukset

67 työntekijää vastasi kyselyyn, mikä oli suurin piirtein odotustemme ja toiveidemme mukainen tulos. Työntekijöitä Helsingin toimistolla on n. 100–150, mutta tarkkaa paikalla olevien työntekijöiden määrää on vaikea arvioida, sillä mm. äitiyslomalaisia ja opintovapaalla olevia on lukuisia. Lisäksi kyselymme ajoittui vuosilomakauteen, mikä osaltaan alensi vastauksien määrää.

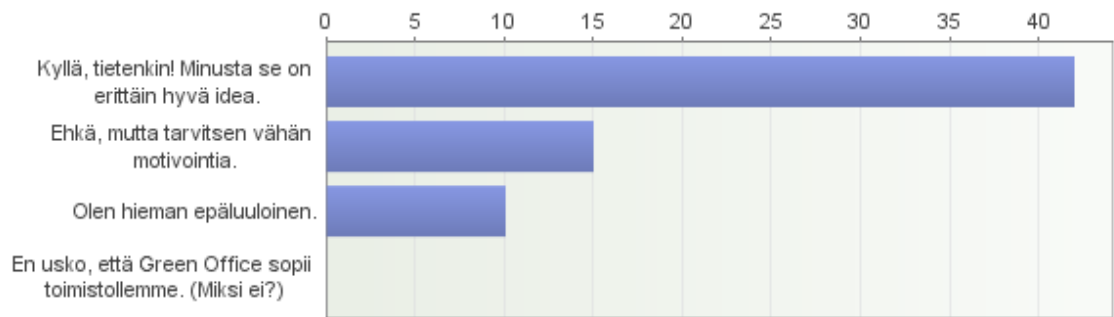
Yleinen vaikutelma vastausten perusteella on, että Hannes Snellmanin työntekijät ovat pääasiallisesti kiinnostuneita projektista ja pitävät vihreiden arvojen huomioonottamista tärkeänä. Alla olevaan taulukkoon kootuista vastauksista ilmenee, että suurin osa vastaajista on valmis ottamaan Green Office -haasteen vastaan (pisteityksen keskiarvo 4,25/5). 67 vastaajasta vain 11 antoi pisteeksi 3 (keskitaso) tai alle.

	1	2	3	4	5	Yhteensä	Keskiarvo
Olen valmis ottamaan Green Office -haasteen vastaan!	0	4	7	24	32	67	4,25
Olen valmis matkustamaan vähemmän, ja sen sijaan järjestämään puhelinneuvotteluja.	2	3	13	17	32	67	4,1
Aion minimoida paperinkulutukseni.	2	7	19	22	17	67	3,67
Voisin luopua pullotetusta vedestä.	8	7	11	7	34	67	3,78
Otan huomioon sähkönkulutukseni (sammutan valot jne.).	1	0	4	15	47	67	4,6
Yhteensä	13	21	54	85	162	335	4,08

Taulukko 1. Työntekijöiden vastaukset väittämiin. Taulukossa arvo 1: täysin eri mieltä ja 5: täysin samaa mieltä.

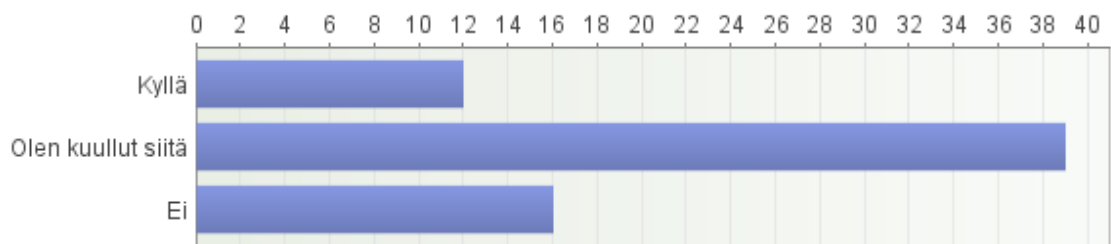
Lisäksi 42 vastaajaa uskoo, että Hannes Snellman voisi olla Green Office. Yksikään vastaajista ei suoraan tyrmännyt ideaa. Uskomme, että 10 ihmisen vastaus ”Olen hienon epäluuloinen” liittyy nimenomaan paperinkulutuksen vähentämiseen, joka on jakanut mielipiteitä ja puhuttanut työntekijöitä paljon. Muihin parannusehdotuksiin vastaajat suhtautuivat yleisesti ottaen positiivisesti. Ainoastaan pullotetusta vedestä luopuminen jakoi mielipiteitä rajusti (15 vastaajaa antoi alle keskitason).

Selkeästi eniten epävarmuutta aiheutti paperinkulutuksen vähentäminen. Vain 17 työntekijää oli täysin valmis vähentämään paperin kulutustaan. Tämä lienee kuitenkin vain tottumuskysymys. Uskomme, että uudessa toimistossa työntekijät oppivat tilanpuutteen vuoksi käyttämään vähemmän paperia.

Kuvio 1. Työntekijöiden mielipide siitä, voisiko Hannes Snellman olla Green Office.

Vastaajista 16 kertoi, ettei Green Office -järjestelmä ole tuttu. 39 vastaajaa totesi kuulleensa järjestelmästä. Melko moni, 15 vastaajaa, ei koe Green Officea tutuksi. Tämä osoittaa, että aihe vaatii koulutustilaisuuden.

Kuvio 2. Työntekijöiden vastaukset kysymykseen, onko Green Office -sertifikaatti tuttu.

Olimme positiivisesti yllättyneitä Hannes Snellmanin työntekijöiden suhtautumisesta hanketta kohtaan. Kuten edellä totesimme, ennakko-odotuksemme oli, että osa vastaajista suhtautuisi projektin varauksella.

6 Itsearviointi

6.1 Pohdinta projektin onnistumisesta

Opinnäytetyön tuloksena syntyi Hannes Snellmanille opas, jonka avulla yritys voi hakea Green Office -sertifikaattia. Mielestämme projekti on onnistunut, koska se vastaa toimeksiantajan tarpeeseen. Samaa mieltä on myös Hannes Snellmanin Office Coordinator Heidi Heinänen. Hänen mukaansa oppaamme on informatiivinen ja toimistolla on sen avulla mahdollisuus onnistua Green Office -sertifikaatin hankinnassa.

Sertifikaatin saaminen on täysin Hannes Snellmanin työntekijöistä kiinni. Suosittelemme, että sertifikaattia haetaan, sillä kuten työssämme olemme maininneet, se sopisi hyvin Hannes Snellmanin yrityskulttuuriin ja toisi säästöjä.

6.2 Pohdinta omasta oppimisesta ja työskentelystä

Opinnäytetyön tekeminen parityönä oli haastavaa, mutta samalla antoisaa. Vaikka mielestämme yhteistyömme sujui moitteettomasti, toi se kuitenkin omat hankaluutensa työn tekemiseen. Yksin työskennellessä on vastuussa vain itselleen tekemästään työstä, toisen kanssa tehdessä kantaa tahtomattaan stressiä myös toisen puolesta. Yksin tehdessä työstä tulee oman näköinen, kun taas toisen kanssa tehdessä täytyy taipua kompromisseihin tekstin sävyssä tai työn suunnassa.

Sen sijaan koimme, että yhdessä tekemällä ideoita syntyi helpommin ja monipuolisemmin. Yhdessä pohtimalla ja ideoimalla keksimme näkökulmia työhömmе, joita ei ehkä yksin olisi hoksannut.

Lähteet

Heiskanen, E. & Salo J. 2007. Eettinen johtaminen - tie kestäväan menestykseen. Talentum. Helsinki.

Kanniainen, V. 2013. Yritysten yhteiskuntavastuu normina: Normin syntyminen, normien epävakaas ja normeja tukevat mekanismit. Edilex 2013. Luettavissa: <http://www.edilex.fi/artikkelit/10484.pdf>. Luettu: 14.10.2013.

Rantakari, H. 2012. Osakeyhtiön toiminta ja sen suhde yhteiskunta-vastuuseen. Helsinki Law Review 2012/1. Luettavissa: <http://www.edilex.fi/hlr/9373.pdf>. Luettu: 12.11.2013.

Ristelä, P. 2013. Yritysten yhteiskuntavastuu – edistystä vai silmänlumetta?. Luettavissa: <http://www.maailmantalous.net/fi/artikkeli/yritysten-yhteiskuntavastuu-edistysta-vai-silmanlumetta>. Luettu: 14.10.2013.

Työ- ja elinkeinoministeriö. 2013. Yhteiskuntavastuun periaatepäätös. Luettavissa: https://www.tem.fi/yritykset/yhteiskuntavastuu/yhteiskuntavastuun_periaatepaatos. Luettu: 14.10.2013.

WWF 2013a. Green Office. Palvelut ja maksut. Luettavissa: <http://wwf.fi/yritykset/greenoffice/palvelut-maksut/>. Luettu 12.2.2014.

WWF 2013b. Green Office. Mikä Green Office? Luettavissa: <http://wwf.fi/yritykset/greenoffice/mika-green-office/>. Luettu 12.2.2014.

WWF 2014. Green Office. Green Office -toimistot. Luettavissa: <http://wwf.fi/yritykset/greenoffice/toimistot/>. Luettu 12.2.2014

Liitteet

Liite 1. Kysely

HANNES SNELLMAN

Project HS Green Office

Ikä *

18-30
 31-40
 41-51
 52-

Sukupuoli *

N
 M

Ryhmä *

Juristit ja assistentit kuuluvat ryhmiin, muu henkilökunta kuuluu tukitiimeihin.

Competition and Procurement
 Finance
 Tax
 Dispute Resolution
 M&A
 IP & TMT
 Tukitiimit

HANNES SNELLMAN

Project HS Green Office

*Onko Green Office -sertifikaatti sinulle tuttu? **

- Kyllä
- Olen kuullut siitä
- Ei

[<-- Edellinen](#) [Seuraava -->](#)

HANNES SNELLMAN

Project HS Green Office

*Green Office Info **

Mikä Green Office?

WWF:n Green Office on toimistoille tarkoitettu ympäristöjärjestelmä. Sen avulla työpaikat voivat vähentää ympäristökuormitustaan, saavuttaa kustannussäästöjä ja hidastaa ilmastonmuutosta. Ohjelman tavoitteena on toimiston ekologisen jalanjäljen pienentäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen.

Lisätietoa: <http://wwf.fi/yritykset/greenoffice/>

Miksi Green Office?

• Muutto ja vihreät arvot:

Uusiin toimitiloihin siirtymisen yhteydessä on hyvä tilaisuus miettiä nykyaikaisia toimintamalleja. Koko Brondan kiinteistö tulee valmistuttuaan olemaan **BREEAM Good** -sertifioitu toimitilarakennus:

"BREEAM sets the standard for best practice in sustainable building design, construction and operation and has become one of the most comprehensive and widely recognised measures of a building's environmental performance. It encourages designers, clients and others to think about low carbon and low impact design, minimising the energy demands created by a building before considering energy efficiency and low carbon technologies."

• Imago:

Hannes Snellman on ahkerasti ottanut osaa erilaisiin pro bono -hankkeisiin, ollen mm. yksi tärkeimmistä taloudellisista tukijoista projektissa "Saving Mount Everest 2011 - 2012", jonka tavoitteena oli puhdistaa Mount Everest jätteistä. Green Office -sertifikaatti viestii yrityksen vastuullisuudesta ja nykyaikaisuudesta.

- OK, kuulostaa hyvältä!
- En silti ole vakuuttunut.

[<-- Edellinen](#) [Seuraava -->](#)

HANNES SNELLMAN

Project HS Green Office

*Luuletko, että Hannes Snellman voisi olla Green Office? **

- Kyllä, tietenkin! Minusta se on erittäin hyvä idea.
- Ehkä, mutta tarvitsen vähän motivointia.
- Olen hieman epäluuloinen.
- En usko, että Green Office sopii toimistollemme. (Miksi ei?)

HANNES SNELLMAN

Project HS Green Office

*Vastaa seuraaviin väittämiin. **

1 = Olen täysin eri mieltä 5 = Olen täysin samaa mieltä

	1	2	3	4	5
Olen valmis ottamaan Green Office -haasteen vastaan!	☐	☐	☐	☐	☐
Olen valmis matkustamaan vähemmän, ja sen sijaan järjestämään puhelinneuvotteluja.	☐	☐	☐	☐	☐
Aion minimoida paperinkulutukseni.	☐	☐	☐	☐	☐
Voisin luopua pullotetusta vedestä.	☐	☐	☐	☐	☐
Otan huomioon sähkönkulutukseni (laitan valot kiinni jne).	☐	☐	☐	☐	☐

HANNES SNELLMAN

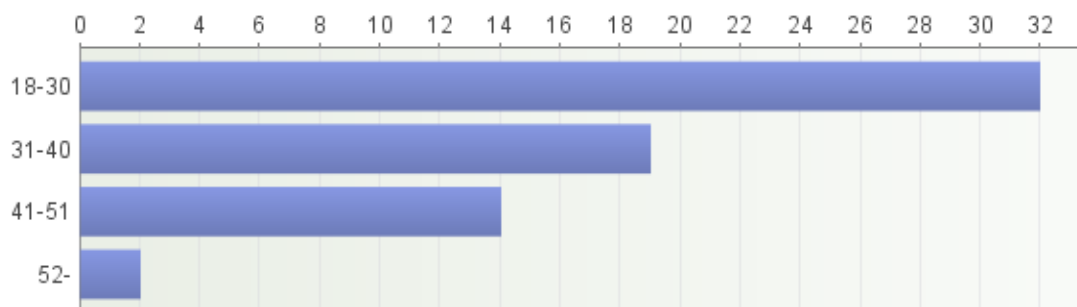
Project HS Green Office

Ideoita, kommentteja, toiveita jne.

Liite 2. Kyselyn vastaukset

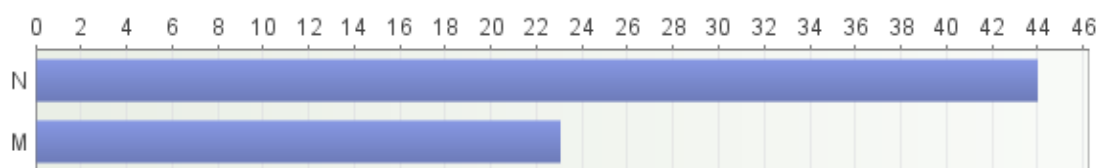
1. Ikä

Vastaajien määrä: 67

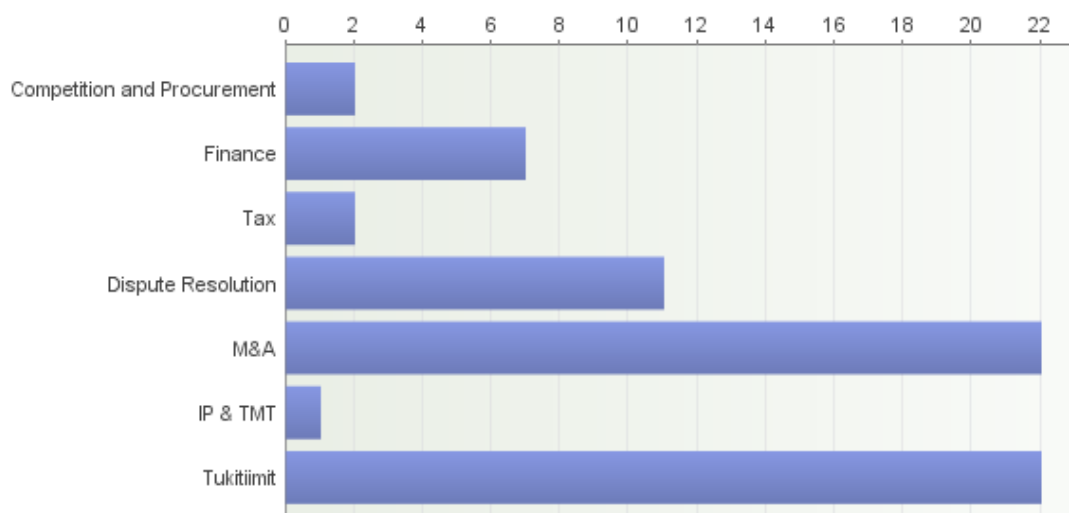
2. Sukupuoli

Vastaajien määrä: 67

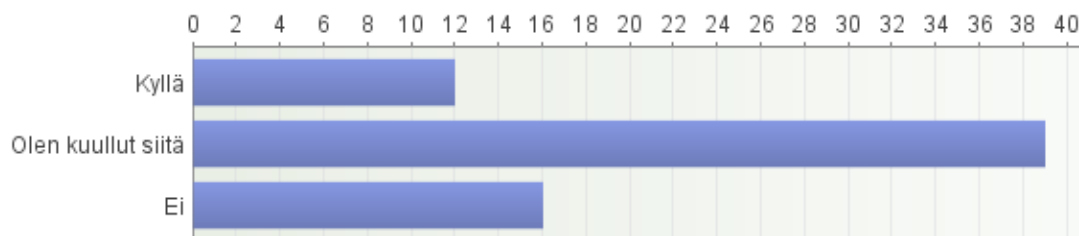
3. Ryhmä

Vastaajien määrä: 67

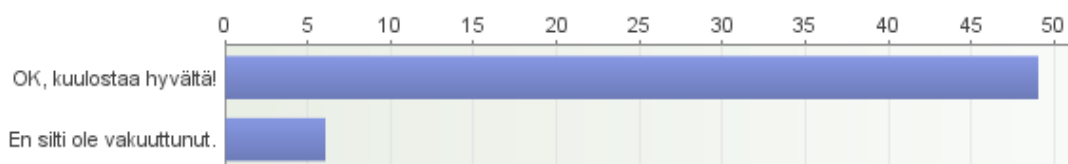
4. Onko Green Office -sertifikaatti sinulle tuttu?

Vastaajien määrä: 67

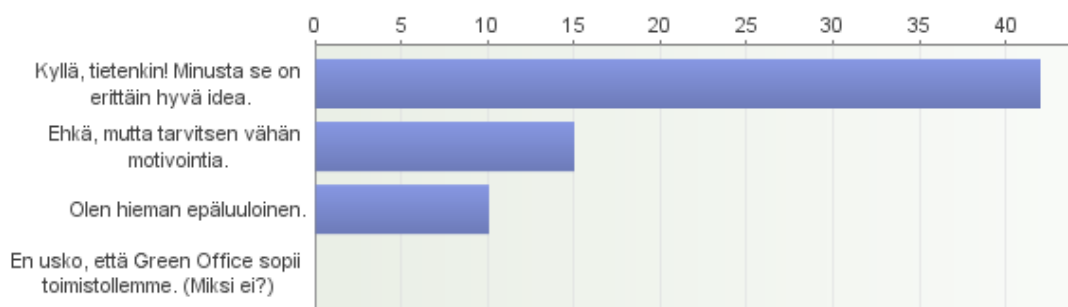
5. Green Office Info

Vastaajien määrä: 55

6. Luuletko, että Hannes Snellman voisi olla Green Office?

Vastaajien määrä: 67

7. Vastaa seuraaviin väittämiin.

Vastaajien määrä: 67

	1	2	3	4	5	Yhteensä	Keskiarvo
Olen valmis ottamaan Green Office -haasteen vastaan!	0	4	7	24	32	67	4,25
Olen valmis matkustamaan vähemmän, ja sen sijaan järjestämään puhelinneuvotteluja.	2	3	13	17	32	67	4,1
Aion minimoida paperinkulutukseni.	2	7	19	22	17	67	3,67
Voisin luopua pulloitetusta vedestä.	8	7	11	7	34	67	3,78
Otan huomioon sähkönkulutukseni (sammutan valot jne).	1	0	4	15	47	67	4,6
Yhteensä	13	21	54	85	162	335	4,08

8. Ideoita, kommentteja, toiveita jne.

Vastaajien määrä: 16

- Eräät muut aa-toimistot ovat liittyneet Green Office ohjelmaan. Toisaalta epäilen vahvasti tämän todellista merkitystä työssä. Arvelen, että suurin rasite on juuri tulostaminen, joka kuitenkin auttaa työn havainnoilistamista usein.
- Pulloitetun veden voisi hyvin poistaa, mikäli tilalle tulee hiilihappollinen versio.
- Mielestäni tämä voisi toimia hyvin, mutta on todella paljon työntekijöiden asenteista kiinni. Toivottavasti kaikki tajuaisivat, että tämä olisi myös heidän parhaakseen (vähemmän kuluja, tilaa vievää paperia yms)
- Toivon, että HS Green Office saadaan toteutettua opinnäytetyönne innoittamana!
- Luulen, että energiankulutusta voidaan vähentää eniten sillä, että esim. valojen suhteen siirrytään sellaisiin valoihin, jotka syttyvät, kun tilaa käytetään ja sammuvat, kun tilasta poistutaan. Paperinkäytön suhteen olen skeptinen - jotta printtaisin vähemmän paperia joko kotiin luettavaksi tai palaverihin ja istuntoihin, iPadin muokkausominaisuuksien tulisi parantua radikaalisti ja kannettavan tietokoneen painon vähentyä samassa suhteessa. Pulloitetusta vedestä voisin luopua, jos meillä olisi esim. jääkaapissa suodatettua vettä.
- Valot, tietokone sekä monitori jäävät monelta päälle huoneeseen työpäivän pää-

tyttyä. Aina ei tarvitsisi huoneessa laittaa kattovaloa päälle, luonnonvalo on riittävä. Vessoissa valot lähes aina (liiketunnistimet?)

Roskien lajittelu ei toimi (viitseliäisyys vai tiedon puute?)

- Todella paljon on täysin turhaa tulostusta ja asiakirjat jäävät jopa noutamatta tulostimesta.
- Asiakirjojen kommentointi ja muokkaus tietokoneella on tottumuskysymys. Nuancella voi kommentoida myös suojaamattomia pdf asiakirjoja. Juomapullojen jäähdyttäminen ja säilyttäminen jääkaapissa ei liene tarpeellista
- Hienoa, että näihin(kin) asioihin kiinnitetään huomiota ja tehdään ympäristön suo-
jelu osaksi arkipäivää = helpoksi.
- kertakäyttökuppien käyttö minimiin kun on kyseessä toimiston oma työntekijä
- Kannatettava hanke, kunhan uudistukset eivät haittaa itse työn tekemistä. Paperinkulutuksen minimoiminen tällä toimialalla voi olla haasteellista, ja toimivat tulostus- ym mahdollisuudet ovat välttämättömiä. Työmatkat ovat aika vähäisiä jo nyt ja asiat hoidetaan tavallisesti puhelimitse, jos se on mahdollista.
- Vaikkei Green Office-konsepti toteutuisi ihan täydellisesti toivoisin vähintään, että mietittäisiin enemmän esim. tarvitseeko kaikkea aina printata, vai pystyisikö jotain lukemaan/tallentamaan vain sähköisesti, jotta edes vähän säästettäisiin paperia. Toivonkin, että tämä innostaa työntekijöitä ajattelemaan vihreämmin jatkossa. :)
- Toimistollamme on mielestäni jo hyvin huomioitu eräitä green office -
elementtejä kuten jätteiden lajittelu ja mielestäni tämän tyyppistä "ekotoimintaa" voitaisiin hyvin lisätä.
- Hyvä projekti :)
- ainakin "unknown user" paperit, jotka tulostuvat printtereistä joka kerta, kuluttavat melkoisesti paperi ehkäpä turhaan...
- Hyvä hanke!
- Sähkön- ja paperinkulutus sinänsä ovat suht. sekundäärisiä asioita. Mielummin pitäisi fokusoida materiaalien, kalusteiden, laitteiden maalien jne kemikaaleihin ja terveellisyteen.

- Jos sähköntuotannon hiilipäästöarvon katsotaan olevan tärkeä, voisi hoitaa, että meillä on sähkönsopimus, jolla ostetaan vain ydin-, tuuli- tai vesivoimalla tuotettua sähköä. Myös kierrätys tärkeää.
- Henkilökohtaisten tulostimien määrän vähentäminen vähentää paperin kulutusta, tulostimet vain erikoistapauksissa käyttäjille. -> säästöä
- Hyvä projekti - ja hyvä aika toteuttaa se nimenomaan uusissa tiloissa! Tärkeätä viritellä keskustelua hyvissä ajoin ennen muuttoa ja antaa käytännön vinkkejä.

Liite 3. Raportti Hannes Snellman Asianajotoimisto Oy:lle (ks. erillinen liite)